

Expertisecentrum zwemonderwijs 2014

NPZ-NRZ: Tamar Henneken
Fontys Sporthogeschool: Vincent Verdoorn

Inhoud

- Doelen en activiteiten ECZ
- Onderzoeksgegevens en zwemcijfers
- Uw input...

Doelstellingen ECZ

Kenniscentrum opzetten voor meer en betere (praktijk)kennis op gebied pedagogiek en didactiek in het zwemonderwijs.

- **Angst?**
- **Schoolzwemmen?**
- **Snelcursus?**
- **Beginslag?**
- **Op welke wijze leren kinderen?**

- **Veel kennis en ervaring in werkveld, maar weinig innovatie en verspreiding van informatie**

Publicaties 2013

- **Factsheet over zwemvaardigheid van kinderen t/m 17 jaar**
- **Artikel als reactie op nieuw diploma KNZB**
- **Artikel pedagogiek in het zwemonderwijs**
- **Artikel communicatie en doelstellingen van zwemonderwijzers, managers en teamleiders.**
- **www.expertisecentrumzwemonderwijs.nl**

Artikel zwemlesbranche

De zwemlesbranche in Nederland

Inleiding

Sinds 1998 wordt het Zwem-ABC uitgegeven door het Nationaal Platform Zwembaden (NPZ). De diploma-lijn is in samenwerking met de zwembranche ontwikkeld en geldt sindsdien als de standaard voor de zwemvaardigheid en lessen in ons land (van der Werff en Breedveld, 2013).

In de praktijk blijkt dat de meeste kinderen de gehele leerlijn niet afmaken en stoppen na het behalen van het B-diploma. Ouders zien dus de noodzaak van het afmaken van het volledige Zwem-ABC diploma onvoldoende in. Dit geeft aan dat de communicatie over het belang van het Zwem-ABC dus niet optimaal is (van der Werff en Breedveld, 2013).

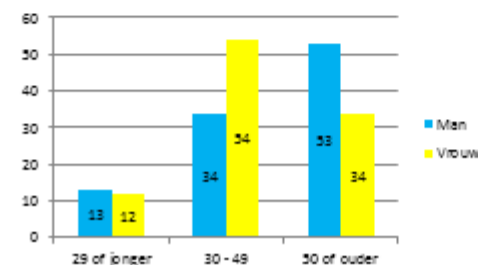
In de maanden april en mei van 2013 heeft het Expertise Centrum Zwemonderwijs (ECZ) een inventariserend onderzoek gedaan naar diverse aspecten binnen het huidige zwemonderwijs in Nederland, waaronder het thema communicatie. In dit artikel worden enkele interessante bevindingen uit dit inventariserende onderzoek gepresenteerd.

Verantwoording van de data

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek. In maart 2013 is een online enquête uitgezet onder ongeveer 1300 zwembadmedewerkers, managers, coördinatoren, docenten en zwemonderwijzers in Nederland. Voor het aanschrijven van respondenten is gebruik gemaakt van een gecombineerd adressen bestand van Nationaal Platform Zwembaden (NPZ), de Vereniging Sport en Gemeenten en het Mulier Instituut. 806 respondenten vullen een complete enquête in.

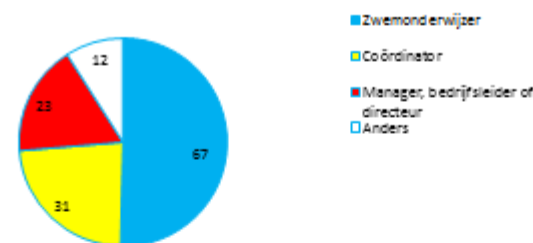
Naast de vragenlijst liep er een kwalitatief verdiepend onderzoek. Hiervoor zijn in maart en april 2013 (groeps) interviews gehouden met ongeveer twintig professionals uit de sector. Deze gesprekken werden geleid door één van de werkgroepsleden van het ECZ en zijn opgenomen met een digitale voice-recorder. Verslagen van de gesprekken zijn direct na de interviews uitgewerkt door betreffende gespreksleiders en vervolgens teruggekoppeld aan de respondenten.

Figuur 1. Leeftijd van de respondenten naar geslacht (in procenten, N=806)

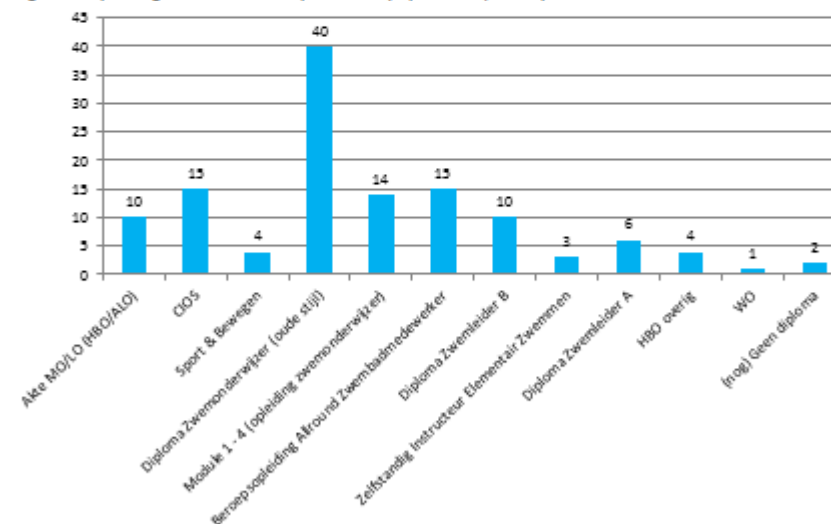
Van alle respondenten is 63% vrouw.

Figuur 2. Functie van de respondenten (in procenten, N=806)

Bron: Expertise Centrum Zwemonderwijs, verkennende enquête 2013

Figuur 3. Opleidingsniveau van de respondenten (in procenten, N=806)

Bron: Expertise Centrum Zwemonderwijs, verkennende enquête 2013

Uit figuur 3 blijkt dat 15% van de respondenten een HBO of WO achtergrond heeft. 19% heeft een MBO diploma behaald, maar de overgrote meerderheid heeft (daarnaast) een bondsdiploma behaald.

December 2013

Onderzoeksopzet- vragenlijsten

- **806 respondenten**
- **Gemiddelde leeftijd: 45**
- **30-49: 47% en 50+: 37%**
- **63% is vrouw**

- **67% zwemonderwijzer**
- **31% coördinator**
- **23% manager, bedrijfsleider of directeur**
- **12% anders**

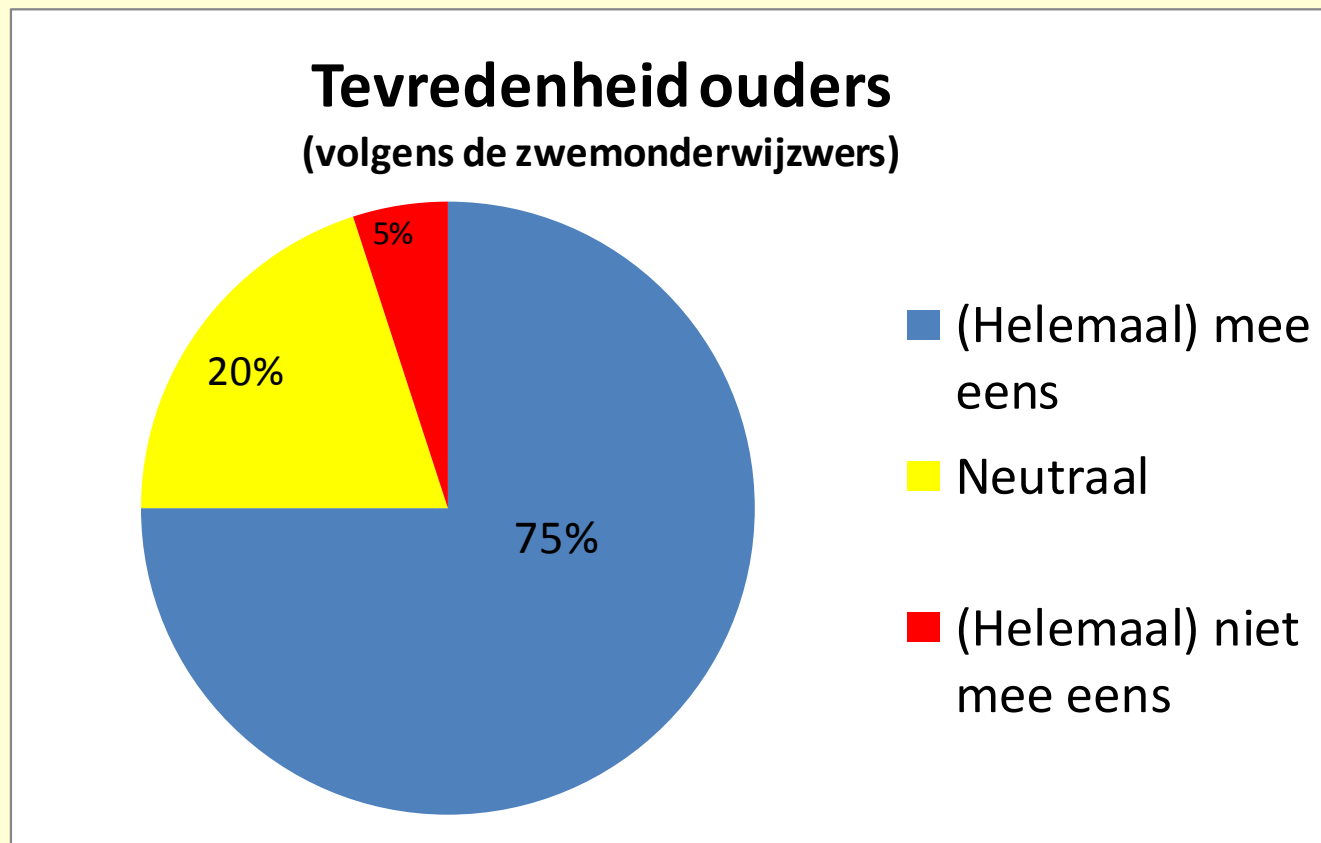

Onderzoeksopzet - gesprekken

- **10 gesprekken**
- **20 stakeholders**
 - Zwemonderwijzers
 - Zwembadmanagers
 - Coördinatoren
 - Docenten
 - Experts branche organisaties

Stelling: Ouders zijn tevreden over de wijze waarop gecommuniceerd wordt over de vorderingen van hun kind.

Managers over communicatie

- ***“Uitdaging ligt in betrokkenheid, commitment en opvoeding van ouders bij het zwemonderwijs. De juiste verwachtingspatronen ontwikkelen en het noodzakelijk kwaad uitbannen.”*** (manager zwemschool)
- ***“Uiteraard een spanningsveld. Ouders willen snelheid en certificaat en tegen een afgesproken tijd en de zwemschool wil samen dit ontwikkelingstraject ingaan.”*** (manager zwemschool)
- ***“Ik wil een zwembad dichtbij, op een tijd dat het mij schikt en dat het niet te duur is. Dat zijn de drie argumenten die bij ouders leven”*** (coördinator schoolzwemmen grote gemeente)

Zwemonderwijzers over communicatie

- ***“Gesprekken met ouders lopen via de coördinator. Hij zal de voortgang of vertraging van het leerproces bespreken met de ouders. Als ouders zelf naar je toe komen is er geen tijd om hen voldoende te woord te staan”.***
- ***“Indien echt nodig zoeken we de ouders zelf wel op en voeren een gesprek. Er is geen computersysteem waarin we de voortgang monitoren (Zwemonderwijzers Gemeentelijk zwembad)”.***

Zwemcijfers om over na te denken...

- 2 op de 3 kinderen hebben *geen* C diploma
- In 2013: 11% van de A diploma's zijn via schoolzwemmen behaald (SCP & CBS, 2012)
- Onder etnische minderheden?
- 1991: 90% van BO bood schoolzwemmen aan
- 2005: 57%
- 2013: 34% (Wisse, 2009; VSG 2012)
- 2013: 42% NL gemeenten subsidieert, VSG verwacht komende jaren daling < 40% (VSG, 2012)
- 91%: landelijke politiek schoolzwemmen verplichten in BO (Sportersmonitor, 2010)

Best Practices 'Schoolzwemmen'

- **Bewegingsonderwijs in het water**
 - **Swim2play**
 - Sept 2012: 1 school
 - Sept 2013: 6 scholen
 - Sept 2014: alle basisscholen (2750 kinderen)
 - www.swim2play.nl
 - **Fit2schoolSwim**
 - Zwemmen als onderdeel van 'basis aanbod sport'
 - Sept 2008: 22 basisscholen
 - Sept 2013: 32 basisscholen
 - Sept 2014: 34 basisscholen (6000 kinderen)
 - www.hengelosport.nl b.pepers@hengelo.nl

‘Bewegingsonderwijs in de zwemles’

- **Groepsgrootte +/- 5 personen**
- **Werkwijze:**
 1. 1 in het midden van het vel een cirkel met daar in de woorden ‘bewegingsonderwijs in de zwemles’
 2. Elk groepslid brengt om de beurt een aandachtspunt in waar rekening mee gehouden moet worden om ‘bew.ondw. tijdens de zwemles’ in te voeren.
 3. Aandachtspunten worden uitgediept en verbonden met elkaar.

Het probleem centraal

- **Groepsgrootte +/- 5 personen**
- **Werkwijze:**
 1. 1 persoon brengt een probleem in.
 2. Elk groepslid stelt minimaal 1 vraag om het probleem te verduidelijken
 3. Elk groepslid (m.u.v. de inbrenger) schrijft het probleem op een geeltje en plakt dit op flip over.
 4. Inbrenger onderstreep de woorden en zinnen die meest van toepassing zijn voor hem / haar
 5. Tipronde; elk groepslid geeft tips en suggesties aan de inbrenger o.b.v. de onder punt 4 onderstreepte woorden
 6. Samenvatting inbrenger en met welke tips gaat hij / zij naar huis

Afsluiting

- **Suggesties voor toekomstig onderzoek**
- **Middelbare scholieren zwemmen ook**
- **Vragen?**
- **www.expertisecentrumzwemonderwijs.nl/**